

РЕШЕНИЕ

№ 29

гр. Бургас, 29.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Пламен Анг. Синков

Членове: Галина Т. Канакиева
Светла М. Цолова

при участието на секретаря Петя Ефт. Помакова
в присъствието на прокурора Е. Янч. Ч.
като разгледа докладваното от Светла М. Цолова Въззивно наказателно дело
от общ характер № 20242000600009 по описа за 2024 година

С присъда №24 от 09.05.2023 г. по НОХД №329/2023г. Бургаският окръжен признал подс. Б. В. Б. за виновен в това, че на 17.05.2018 г. около 03:10 часа, в к. к. „Слънчев бряг“, общ. Несебър, обл. Бургас, на главна алея пред дискотека „Вижън“, с посока на движ.е към гр. Несебър, при управление на мотоциклет, марка „Хонда“, модел „ЦБР 600 Ф4“, категория „L3e“, с рег. № ** **** **, собственост на М. Х. З., без да има необходимата правоспособност - категория „А“ и след като е бил в пияно състояние – с 0.92 промила алкохол в кръвта, установен с алкотест „Дрегер 7410+“, с фабр. № ARYF 0325, нарушил правилата за движ.е - чл.20, ал.1 и чл.137е от ЗДП и по непредпазливост причинил смъртта на Р. С. И., настъпила на 23.05.2018 г. в УМБАЛ - гр. Бургас, поради което и на основание чл.343, ал. 3, б. „б“, предл. първо, вр. с чл. 342, ал. 1 вр. чл. 58а, ал. 1 от НК му наложил наказание лишаване от свобода за срок от три години, като го оправдавал по обвинението за допуснато нарушение по чл. 5, ал. 1, т. 1 от ЗДП.

Определил на основание чл. 57, ал.1, т.3 от ЗИНЗС първоначален „общ“ режим за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода.

Лишил на основание чл. 343г вр. с чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК подсъдимия Б. Б. от правото да управлява моторно превозно средство за срок от три години и шест месеца, считано от влизане на присъдата в сила.

Приспаднал на основание чл. 59, ал. 4 от НК времето, през което за същото деяние подсъдимият е бил лишен по административен ред от

възможността да упражнява правото по чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК.

Осъдил на основание чл. 189, ал. 3 от НПК подсъдимия Б. Б. да заплати в полза на държавата по сметка на ОД на МВР – Бургас сумата от 1629.23 лева, представляващи направени разноски на досъдебното производство.

Постановената присъда е обжалвана от повереника на частните обвинители М. Р. К. и С. Х. И. с оплаквания за явна несправедливост на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода за срок от три години. Счита, че това наказание очевидно не съответства на обществената опасност на деянието и на дееца, на смекчаващите и отегчаващите отговорността обстоятелства, както и на целите на чл.36 от НК. Моли въззивният съд да измени първоинстанционната присъда, като увеличи размера на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода до предвидения в закона максимум с оглед наличието на многобройни отегчаващи вината обстоятелства, които не посочва изрично.

Присъдата е обжалвана и от упълномощения защитник на подс. Б. В. Б. с оплаквания за незаконосъобразност в осъдителната ѝ част. Жалбата е бланкетна. Защитникът претендира въззивната инстанция да измени присъдата, като намали размера на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода от три години на две години, чието изтърпяване да бъде отложено за изпитателен срок от пет години.

В писмено допълнение към въззивната жалба защитникът излага съображ.я в подкрепа на довода за явна несправедливост на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода. Намира, че в тази насока съдът не е отчетел в пълна степен смекчаващите вина обстоятелства. Като такива изтъква доброто процесуално поведение на подсъдимия, изразеното от него искрено съжаление за случилото се, оказаната помощ на пострадалия на място и проявената след това загриженост за състоянието му в болницата. Смята, че не са отчетени в достатъчна степен добрите характеристични данни на подсъдимия, чистото му съдебно минало, трудовата му ангажираност и оказаното от него съдействие в хода на разследването, които обстоятелства налагат извод за невисока степен на обществена опасност на личността му. Приема, че съдът не е отчетел голямата продължителност на водения наказателен процес и неговото забавяне, което не е било по вина на подсъдимия. Отбелязва, че практиката на ВКС е категорична, че това обстоятелство следва да се цени като изключително смекчаващо вината при определяне на наказанието. Повтаря исканията, отправени с въззивната жалба, за намаляване размера на наложеното наказание лишаване от свобода от три години на две години лишаване от свобода, чието изтърпяване, на основание чл.66, ал.1 от НК, да бъде отложено за изпитателен срок от пет години.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция представителят на Апелативна прокуратура – Бургас заяви, че въззивната жалба на повереника на частните обвинители е основателна, а тази на упълномощения защитник на

подсъдимия - неоснователна. Намира наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода за срок от три години за занижено, като счита, че то следва да бъде определено при баланс на смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства, които са установени по делото и са посочени в акта на първата инстанция. Солидаризира се с обхвата на смекчаващите обстоятелства, изброени в първоинстанционните мотиви, а обхвата на отегчаващите факти допълва с допуснатите две нарушения по ЗДП, довели до тежкия резултат – извършената с мотоциклета каскада, при която водачът не е владял непрекъснато МПС, както и возенето на пътник без каска на мотора. Като поддържа позицията, че са налице равен брой смекчаващи и отегчаващи обстоятелства, предлага въззивният съд да определи наказание лишаване от свобода за срок от девет години, като след намаляването му с една трета съгласно чл.58а, ал.1 от НК, да наложи на подсъдимия наказание от шест години лишаване от свобода, търпимо при първоначален общ режим. Предлага да се увеличи и размера на наложеното наказание лишаване от право да се управлява МПС, като се определи същото в размер, равен на срока на наказанието лишаване от свобода, а именно шест години. Оспорва основателността на въззивната жалба на защитника. Противопоставя се на исканията му да се съобразят като смекчаващи вината обстоятелства направените от подсъдимия самопризнания и оказаната от него помощ на пострадалия, тъй като признанието на фактите и обстоятелствата от обстоятелствената част на обвинителния акт е отчетено като условие за провеждане на съкратено съдебно следствие в хипотезата на чл.371, т.2 от НПК, а оказването на помощ на пострадалия от страна на подсъдимия не се доказва от събраните по делото доказателствени материали. Отстоява тезата, че прекомерната продължителност на досъдебната фаза не е по вина на разследващите органи и прокурора и се дължи преимуществено на дългото издирване на съпругата на пострадалия, на която е трябвало да се предяви разследването. Не споделя становището на защитника, че наказателното дело е продължило в дълъг период от време, който представлява „неразумен срок“ и следва да се цени като изключително смекчаващо вината обстоятелство, изискващо определяне на наказанието лишаване от свобода под предвидения в приложимата норма минимален размер. Категорично възразява на претендираното от защитата условно осъждане. Смята, че дори да не бъде увеличен размерът на наложеното наказание три години лишаване от свобода, същото не следва да бъде отлагано от изтърпяване на основание чл.66 от НК, защото подсъдимият няма да може ефективно да се поправи и превъзпита посредством условното осъждане. Приема, че установената лична опасност на подсъдимия, обоснована от допуснатите от него множество нарушения на правилата за движ.е по пътищата в предходен период, както и от тежестта на нарушенията, допуснати при настоящия пътен инцидент, изисква подсъдимият да изтърпи реално наказанието лишаване от свобода, за да се изпълнят предвидените в закона цели на наказанието.

Частните обвинители М. Р. К. и С. Х. И. не се явиха пред въззивната

инстанция нито лично, нито чрез свой представител. Техен повереник в депозирана по делото писмена молба заявява, че поддържа въззивната жалба и няма искания за събиране на нови доказателства. Претендира въззивният съд да остави без уваЖ.е жалбата на подсъдимия и да измени първоинстанционната присъда, като увеличи наложеното наказание лишаване от свобода до предвидения в закона максимум с оглед наличието на многобройни отегчаващи вината обстоятелства. Смята, че при индивидуализиране на наложеното наказание първоинстанционният съд не е извършил правилна преценка и отчитане на смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства. Оспорват решението на съда да цени като смекчаващи обстоятелства изразеното от подсъдимия съжаление за случилото се и неговата трудова ангажираност. Приемат, че изказването на съжаление е формално и декларативно, направено само и единствено за целите на процеса и в хода на процеса. Подчертава, че в хода на производството е установено, че подсъдимият не е потърсил родителите на пострадалия и не е изразил лично пред тях съжаление за стореното. Приема, че на трудовата ангажираност на подсъдимия не следва да се придава изключително голяма тежест като смекчаващо обстоятелство при индивидуализацията на наказанието, защото това се отнася за над половината от трудоспособната част на населението в страната. Упреква съда, че не е взел под внимание обстоятелството, че подсъдимият е осъждан, но макар и реабилитиран, това е индиция за трайно установената нагласа за престъпно поведение и за липсата на постигнат желан и целен резултат от налоЖ.те до момента на наказанието. Поради тази причина и с оглед обстоятелството, че процесното деяние е извършено в пияно състояние с концентрация на алкохол в кръвта, надвишаваща близо два пъти разрешената и при осъществяване на изключително рискова каскадна маневра при управление на мотоциклет от категория, за която подсъдимият не е притежавал необходимата правоспособност, намира, че като деец той не следва да бъде толериран и „възнаграждаван“ с толкова снизходително наказание. Претендира адвокатско възнаграждение за осъщественото безплатно процесуално представителство на частните обвинители от адв. Н. Д..

Упълномощеният защитник на подс. Б. В. Б. поддържа въззивната жалба и допълнението към нея. Моли за намаляване размера на наложеното наказание лишаване от свобода и за прилагане института на условното осъждане по чл.66, ал.1 от НК. Оспори основателността на въззивната жалба на повереника на частните обвинители и становището на прокурора за наложено от първата инстанция снизходително и занижено наказание. Категорично се противопостави на искането на прокурора да се определи наказание лишаване от свобода при баланс на смекчаващи и отегчаващи обстоятелства и в средния предвиден в закона размер. Счита, че установената концентрация на алкохол в издишания от подсъдимия въздух и липсата на необходимата правоспособност да управлява процесния мотоциклет са квалифициращи елементи, значими за правната характеристика на

престъплението и не следва да се приемат за отегчаващи вината обстоятелства, респективно да се отчитат при индивидуализацията на наказанието. Поддържа изразената в жалбата си позиция, че прекомерната продължителност на наказателния процес не се дължи на поведението на подсъдимия, а на изключително дългото издирване на единия наследник на пострадалия. Позовава се на трайната практика на съдилищата и на ВКС, която приема, че когато продължителността на водения процес е значителна, тя следва императивно да се приеме и отчете като смекчаващо обстоятелство. В противовес на прокурора и повереника на частните обвинители твърди, че определеното от първата инстанция наказание от четири години и шест месеца лишаване от свобода и редуцирано с една трета на три години лишаване от свобода е завишено, поради което настоява въззивният съд да го ревизира и намали неговия размер на две години лишаване от свобода. Намира предлаганото от прокурора наказание от девет години лишаване от свобода и намалено с една трета на шест години лишаване от свобода за прекомерно тежко и несъответно на извършеното по непредпазливост деяние и на установените смекчаващи вината обстоятелства. Отстоява тезата за възможно и успешно прилагане на института на условното осъждане спрямо подсъдимия. Счита, че изолирането на един млад човек, какъвто е подсъдимият, за продължително време от обществото, ще доведе до неблагоприятни последици за осъдения като личност и същевременно няма да има благоприятни последствия за останалите членове на обществото. Пледира да се измени атакуваната присъда, като се намали размера на наложеното наказание лишаване от свобода на две години и да се отложи неговото изтърпяване за изпитателен срок от пет години. Заяви, че нямат претенции досежно наказанието лишаване от право да се управлява МПС.

Подс. Б. В. Б. се присъедини към становището и исканията на своя защитник. Изрази съжаление за случилото се и помоли да бъде намалено наложеното му наказание лишаване от свобода и да бъде освободен от неговото ефективно изтърпяване.

Въззивните жалби като подадени в петнадесетдневния преклузивен срок по чл.319, ал.1 от НПК съответно от повереника на частните обвинители и от защитника на подсъдимия, които имат право да оспорват постановената присъда, съгласно чл.318, ал.6 от НПК, са допустими.

Бургаският апелативен съд, след като се запозна с всички материали по настоящото наказателно производство, обсъди доказателствата, събрани на досъдебното производство и в съдебно заседание пред първата инстанция и провери атакуваната присъда по оплакванията на въззивниците и служебно изцяло, съгласно чл.314, ал.1 от НПК, направи извода, че и двете въззивни жалби са неоснователни.

Въззивният съд, действайки също като инстанция по фактите, съобразявайки оплакванията за несправедливост на наложеното наказание лишаване от свобода и изпълнявайки задълж.ето си за цялостна служебна

проверка на атакувания съдебен акт, извърши собствена преценка на доказателствената съвкупност и въз основа на нея изгради изложената по-долу фактическа обстановка по спора, която съвпада с изнесената в обстоятелствената част на обвинителния акт и възприета от първата инстанция и не обосновава различни правни изводи относно разгледаното деяние и участието на подсъдимия в него. Анализирайки задълбочено и всеобхватно всички доказателствени източници, настоящата инстанция направи следните фактически констатации:

Подсъдимият Б. В. Б. е роден на **.***.*** г. в гр. София, български гражданин, със средно образование, неженен, работи, неосъждан /реабилитиран/.

С присъда №173 от 03.07.2014 г., в сила от 19.07.2014 г., по НОХД №1009/2014г. на Районен съд – Пазарджик подс. Б. е бил признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343в, ал.2 вр. ал.1 вр. чл.26, ал.1 вр. чл.63, ал.1, т.4 от НК, за което на основание чл.78а, ал.6 от НК е бил освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание обществено порицание, което да се изпълни чрез разлепване на присъдата на видно място в сградата на Кметство с. Мирянци.

С одобрено от съда споразумение №40 от 16.02.2015 г. по НОХД №2264/2014 г. на Районен съд – Пазарджик подс. Б. е бил признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343в, ал.2 вр. ал.1 от НК, за което при условията на чл.55, ал.1, т.2, б. „б“ от НК му е било наложено наказание пробация, включващо следните пробационни мерки: задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от шест месеца и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от шест месеца.

Подс. Б. е изтърпял наложеното му наказание пробация в периода от 06.04.2015г. до 06.10.2015г.

За посоченото осъждане е настъпила реабилитация по право на основание чл.88а, ал.1 вр.чл.82, ал.1, т.5 от НК с изтичането на двегодишен срок от изтърпяване на наложеното на подсъдимия наказание пробация, считано от 07.10.2015 г. до 07.10.2017 г. Следователно към датата на извършване на престъплението – предмет на разглеждане по настоящото дело, 17.05.2018 г., подс. Б. е бил реабилитиран по право.

Подс. Б. е правоспособен водач на моторни превозни средства от 2014 г., с придобити категории: В, М, ВЕ.

През месец май 2018 г. подсъдимият работел като барман в комплекс „Корнер“ в к. к. „Слънчев бряг“, община Несебър.

На 16.05.2018 г. подсъдимият бил на работа в ресторанта втора смяна – от 19:00 ч. до 24:00 ч. След края на работното време подсъдимият Б. срещнал 31-годишния Р. С. И., който работел като пицар в същия комплекс - „Корнер“. Дватама се качили в бара на комплекса, където консумирали алкохол. Около 03:00 ч. подс. Б. и пострадалият И. решили да се приберат в хотел „Версис“ в

к. к. „Слънчев бряг“, където били настанени.

Пред комплекс „Корнер“ бил паркиран мотоциклет „Хонда ЦБР 600 Ф4“ с рег. № ** *** ***, собственост на М. Х. З. от гр. Казанлък и управляван от подсъдимия Б..

Посоченият мотоциклет е моторно превозно средство категория „L3e“ по чл. 149 от ЗДвП, а съгласно разпоредбата на чл. 150а, ал. 2, т. 4 от ЗДП превозното средство спада към категория „А“. Подсъдимият не притежавал свидетелство за управление, валидно за тази категория /„А“/ моторни превозни средства.

Подс. Б. и пострадалият Р. И. решили да се придвижат до хотела с мотоциклета. От двамата само подс. Б. имал необходимата екипировка и каска. Въпреки че той бил употребил алкохол, нямал необходимата правоспособност, а и за пътника Р. И. нямало предпазна каска, подс. Б. предприел управление на мотоциклета от ресторант „Корнер“ към хотел „Версис“ в к. к. „Слънчев бряг“, посока гр. Несебър. На задната седалка зад него пътувал пострадалият Р. С. И. без поставена каска на главата.

Около 03:10 часа на 17.05.2018 г. управляваният от подсъдимия мотоциклет преминал през светофарната уредба срещу хотел „Кубан“ и се намирал на главната алея пред павилион за дюнери и в близост до дискотека „Вижън“. Пътният участък бил прав, сух, добре осветен от уличното осветление и от самите заведения наоколо. Пътното платно било двупосочно, широко 9.20 метра, разделено на две ленти с единична прекъсната линия МЗ, като дясната от тях била с ширина 5.0 метра. В този участък не били въведени ограничения за двиЖ.е на отделните видове МПС, в това число и мотоциклети. Мотоциклетът „Хонда“ се движел около средата на платното за двиЖ.е със скорост около 20 км/час.

По същото време не е имало двиЖ.е на автомобили, други превозни средства и пешеходци. В края на дясната лента пред павилиона за дюнери бил спрял лек автомобил „Тойота Ярис“ с рег. № ** **** *. На мястото на водача бил свидетелят Д. Д., на задната седалка вдясно седял свидетелят Р. С., а приятелят им – свидетелят П. Т. бил на тротоара до автомобила.

Управляваният от подсъдимия мотоциклет заобиколил отляво спрелия лек автомобил „Тойота Ярис“, а когато минал на около 5.5 метра пред него подсъдимият подал газ, насочил двиЖ.ето на мотоциклета косо надясно и го вдигнал на задна гума, тоест предприел каскада „двиЖ.е на мотоциклета само на задно колело“. В този момент скоростта на превозното средство била около 27 км/час. Под действието на възникналата инерционна сила пътуващият на задната седалка Р. И. не успял да се задържи на мотоциклета и паднал на асфалта на дясната си страна, като първият, най-силният удар при падането бил в областта на дясната страна на главата с последвал удар в тялото. След удара, който бил на около 4.5 метра вляво от десния край на платното за двиЖ.е, пред дискотека „Вижън“, тялото се претърколило и се просуркало по асфалта около 2 метра. Непосредствено след падането на Р. И., паднал и

мотоциклетът на дясната си страна заедно с водача – подсъдимия Б.. Падането на мотоциклета станало на около 7.20 метра вляво от десния край на платното за движ.е. След просуркване превозното средство оставило следи от задиране по асфалта в лявата част на пътното платно. Подсъдимият станал от земята, изправил мотоциклета и го преместил зад дискотека „Вижън“. Пострадалият И. останал да лежи на асфалта.

Свидетелят Д. Д. незабавно придвижил лекия автомобил „Тойота“ близо до Р. И., който бил в безсъзнание. Свидетелите Д. и С. внимателно го изместили към тротоара, и го обърнали на една страна, за да може да диша. В този момент двамата видели, че от задната част на главата на пострадалия мъж тече много кръв. Свидетелят Д. подал сигнал на тел. 112, а свид. Р. С. полял лицето на пострадалия И. с вода, но не успял да го свести.

Няколко минути по-късно на мястото пристигнали полицейски служители и екип на ФСМП - Несебър. Пострадалият Р. И. веднага бил транспортиран с линейката до УМБАЛ „Бургас“ – гр. Бургас.

Подс. Б. заявил на пристигналият на местопроизшествието мл. автоконтрольор при РУ – Несебър – свид. Д. Д., че пострадалият е негов колега в бар „Корнер“, с когото се прибирали заедно с мотоциклет. Полицаят не установил на място мотоциклет или друго МПС, участник в произшествието, затова извършил обход на района. Зад дискотека „Вижън“ той видял мотоциклета „Хонда“ с рег. № ** **** **, който видимо бил участник в пътнотранспортно произшествие, предвид наличните по него повреди – счупен заден стоп и липсващи предни спойлери.

Подсъдимият потвърдил пред полицаите, че е управлявал именно това превозно средство, но не успял да даде логично обяснение как мотоциклетът се е озовал зад дискотеката.

При извършената проверка на документите на подс. Б. Б. свидетелят Д. установил, че същият не притежава свидетелство за управление, валидно за категорията, към която спада управляваното от него превозно средство - мотоциклет „Хонда ЦБР 600 Ф4“ с рег. № ** **** **. Последвала проверка на подсъдимия за употреба на алкохол с техническо средство Дрегер 7410+ с фабр. № ARYF 0325. Апаратът отчел 0.92 промила в издишания въздух. Полицейският служител Д. съставил срещу подс. Б. два акта за установяване на административно нарушение – единия с бланка № 518765 за нарушение на чл. 150а от ЗДП, а другия с бланка № 518764 за нарушение на чл. 5, ал. 3, т. 1 от ЗДП, които подсъдимият подписал без възраж.я. Свидетелят Д. издал и талон за медицинско изследване № 0000737, в който подсъдимият саморъчно отбелязал, че приема показанията на техническото средство и се подписал.

Водачът Б. Б. бил отведен в сградата на РУ - Несебър, където му била извършена проверка за употреба на наркотични вещества с „Дрегер Drug Test 5000“ с фабричен номер ARJJ0041. Тестът бил отрицателен.

Пострадалият Р. И. бил хоспитализиран в Отделение по анестезиология и

интензивно лечение на УМБАЛ „Бургас“ – гр. Бургас в състояние на кома, с диагноза тежка черепно-мозъчна травма. Въпреки проведеното лечение в болничното заведение, Р. И. починал на 23.05.2018 г. в 06:43 часа.

При огледа и аутопсията на трупа пострадалия Р. И. били установени тежка черепно-мозъчна травма – размачкване на мозъка, охлузвания по крайниците и тялото вляво, кръвонасядания по лицето, като черепно-мозъчната травма била несъвместима с живота, причинена била от тежък /с голяма кинетична енергия/ удар в лявата и дясната страна на черепа, както е и при падане.

Гореизложите фактически констатации въззивният съд направи въз основа на задълбочен анализ и собствена оценка на всички гласни, писмени и веществени доказателства и доказателствени средства, както и експертни заключения, събрани на досъдебното производство и подкрепящи самопризнанието на подсъдимия, дало основание за проведеното съкратено съдебно следствие в първата инстанция, като стриктно спази изискванията на чл.13, чл.14 и чл.107 ал.5 от НПК. Както вече се отбеляза, описаната по-горе фактическа обстановка не се различава от приетата в мотивите на първоинстанционната присъда. Направената от тази инстанция своя преценка на наличните доказателствени източници съвпада изцяло с тази на първия съд.

Двете съдебни инстанции еднозначно приеха, че фактическата обстановка по спора се установява по несъмнен начин от направеното от подсъдимия самопризнание и от доказателствата, събрани в досъдебното производство, които го подкрепят, приобщени са по реда на чл.372, ал.4 вр. чл.373, ал.2 от НПК в хода на първоинстанционното съдебно следствие и са въведени в процеса от:

- гласните доказателствени средства – показанията на разпитаните в хода на досъдебното производство свидетели Д. И. Д., Р. К. С., П. П. Т. и Д. Г. Д.; обяснения на обв. Б.;

- писмените доказателствени средства – протокол за оглед на местопроизшествие от 17.05.2018 г. /т. 1, л. 26-39 от ДП/, протокол за допълнителен оглед на местопроизшествие от 12.11.2019 г./ т. 2, л. 188-189 от ДП/ протокол за допълнителен оглед на местопроизшествие от 27.07.2022 г. /т. 3, л. 351-353 от ДП/;

- писмените доказателства – справка за съдимост на подс. Б. Б. /т. 1, л. 11 от ДП/, талон за изследване /т. 1, л. 51 от ДП/, справка за нарушител/водач /т. 1, л. 45 – 49 от ДП/, актове за установяване на административни нарушения /т. 1, л. 50 и т. 2, л. 276 от ДП/, Заповед за прилагане на принудителна административна мярка №18-0304-000281 от 17.05.2018 г. /т.2, л.138 от ДП/, протокол за последваща проверка на измервателни средства /т. 2, л. 141 от ДП/, справка изх. № МЗ-ТР-3338-001/19.06.2019 г. на Община Несебър /т. 2, л. 167 от ДП/, препис-извлечение от акт за смърт на Р. С. И. /т. 1, л. 56 от ДП/, удостоверение за наследници на Р. С. И. /т. 2, л. 173а от ДП/, медицинска

документация за Р. С. И. /т. 1, л.76-125 от ДП/, характеристика на Б. Б., изготвена от И. С. Б. /л.34 от НОХД №329/2023 г. на ОС – Бургас/, писмото-отговор, рег. №396 от 19.02.2024 г. на Началник на РСИН – Пазарджик при ОСИН – Пловдив /л.33 от ВНОХД №9/2024г. на АС – Бургас/;

- веществените доказателствени средства – фотоснимки, изготвени по време на огледа на местопроизшествие от 17.05.2018 г., / т.1, л.30 - 39 от ДП/; фотоснимки, изготвени по време на допълнителния оглед на местопроизшествие от 12.11.2019 г. / т.2, л.191 - 193 от ДП /;

- заключенията на съдебните експертизи: заключение на съдебномедицинска експертиза на труп № 92/2018 г. /т. 1, л. 41-43 от ДП/, заключение на съдебномедицинска експертиза № 641/2018 г. /т. 1, л. 72-73 от ДП/, заключение на автотехническа експертиза /т. 2, л. 145-156 от ДП/, заключения на допълнителна автотехническа експертиза /т. 3, л. 375-384 и л. 393-408 от ДП/.

Въззивният съд се присъедини към заключението на първостепенния, според което събраните и изброени по-горе доказателствени източници установяват по безспорен начин фактите, очертани в обстоятелствената част на обвинителния акт и признати от подсъдимия. Релевантните за решаване на делото обстоятелства – времето, мястото, механизма на настъпилото ПТП, участвалото в него превозно средство и неговия водач, причините за ПТП, допуснатите от водача на процесния мотоциклет нарушения на правилата за движение и тяхната причинно-следствена връзка с ПТП, личността на пострадалия пътник Р. И., получените от него телесни увреждания при ПТП, причинната връзка между тези телесни увреждания и настъпилата смърт на пострадалия - са категорично установени от събраните в хода на разследването и на съкратеното съдебно следствие в първата инстанция доказателства чрез способите и по реда на НПК.

Съображ.ята, които първият съд е изложил относно доказаността на посочените обстоятелства и средствата за установяването им са достатъчни и позволяват на страните и на горните инстанции да проследят формирането на вътрешното убеждение на решаващия съд по фактите, включени в обхвата на чл.102 от НПК. Фактическите изводи са изградени въз основа на доказателствените факти, логически правилно изведени от гласните, писмените и веществените доказателства и доказателствени средства. При спазване на специалния процесуален ред по Глава 27 от НПК, в частност този по чл.371, т.2 от НПК, за приобщаване и проверка на доказателствата от досъдебното производство и след извършване на тяхната правилна оценка, първоинстанционният съд е достигнал до верни изводи от фактическа страна, а въззивният съд споделя дадената оценка за достатъчност, годност и достоверност на доказателствените материали.

По време на досъдебното производство са били събрани достатъчно доказателства за установяване извършването на престъплението – предмет на обвинението и съпричастността на подсъдимия към него. Самият той се

признава за автор на деянието. Пред първоинстанционния съд подс. Б. е признал всички факти, излож. в обстоятелствената част на обвинителния акт, включително и тези, че е управлявал процесния мотоциклет „Хонда ЦБР 600 Ф4“ с рег. № ** *** ***, без да притежава свидетелство за управление, валидно за тази категория /„А“/ моторни превозни средства; че е управлявал мотоциклета след употреба на алкохол с концентрация 0,92 промила в издишания въздух, без поставена каска на пътника Р. И.; че е предприел неправомерно каскада „двиЖ.е на мотоциклета само на задно колело“, вследствие на което пътуващият на задната седалка Р. И. не успял да се задържи на мотоциклета и паднал на асфалта на дясната си страна, като последвал най-силен удар в областта на дясната страна на главата; че е имал обективната възможност да не извършва въпросната каскада. Подсъдимият е изразил ясно и недвусмислено съгласие съдът да не събира доказателства за фактите, съдържащи се в обвинителния акт, а да ги приеме за установени въз основа на събраните в досъдебното производство доказателствени материали и направеното от него самопризнание по чл.371, т.2 от НПК.

Въззивната инстанция се съгласи с извода на първата за несъмнено доказано участие на подсъдимия в разгледаното престъпление, защото показанията на разпитаните в хода на досъдебното производство и поименно посочени по-горе свидетели, депозиран в досъдебната фаза и приобщени чрез тяхното прочитане в хода на съкратеното съдебно следствие по реда на чл.373, ал.2 вр. чл.372, ал.4 вр. чл.283 от НПК, документите, прилож. като писмени доказателства и доказателствени средства и най-вече протокола за първоначален оглед на местопроизшествието, заключенията на различните експертизи – заключение на съдебномедицинска експертиза на труп, заключения на автотехническа експертиза, преценени поотделно и във връзка помежду им, установяват категорично виновно поведение на подсъдимия.

Двете съдебни инстанции кредитираха показанията на разпитаните в досъдебното производство свидетели Д. И. Д., Р. К. С., П. П. Т. и Д. Г. Д., които са последователни, логични и относими към предмета на доказване. Оценени в съвкупност с останалите доказателствени материали, те подкрепят отразените в обвинителния акт факти и обстоятелства, на които се основава обвинението и които очертават престъпното деяние на подсъдимия. Между приобщените по делото свидетелски показания от досъдебното производство, както и между тях и останалите доказателства и доказателствени средства – писмени и веществени, липсват противоречия относно релевантните за спора обстоятелства – времето, мястото и механизма на ПТП, участието в него превозно средство, неговата скорост, място на двиЖ.е и място на падане на мотоциклета, неговия водач, пострадалия пътник, неговите наранявания и причинната им връзка с настъпилата смърт, поведението на водача Б. след ПТП, поради което съдът законосъобразно е кредитирал устните доказателства. В мотивите си към присъдата той не е изложил подробни съобраЖ.я относно съдържанието на гласните доказателствени източници, но все пак им е дал своята оценка за достоверност, което му е позволило да ги

постави в основата на формираните изводи по фактите и на осъдителния съдебен акт. Въззивният съд няма основание да пренебрегне оценката на първоинстанционния досежно валидността, последователността, логичността и достоверността на гласните доказателствени средства, а следва да утвърди нейната правилност.

Основно място в доказателствения анализ на съдилищата заема коментарът на двете заключения на назначената на досъдебното производство допълнителна автотехническа експертиза, изготвени от вещото лице инж. М. Я. /т. 3, л. 375-384 и л. 393-408 от ДП/. Въззивният съд, както и първият, прецени тези заключения като достатъчно пълни, ясни и обосновани и не намери основание да се съмнява в тяхната правилност. Същите са изготвени от високо квалифициран експерт – автотехник – инж. М. Я., в чиято професионална компетентност, добросъвестност и безпристрастност няма съмнение. Вещото лице е отговорило изчерпателно, пълно, категорично и убедително на всички поставени му въпроси. По тези съображ.я двете съдебни инстанции кредитираха с доверие посочените заключения. Те са в подкрепа на изводите относно приетия и изложен по-горе механизъм на възникване, протичане и приключване на ПТП, който експертът аргументирал с обективните находки и следи на местопроизшествието, с деформациите по процесния мотоциклет, с получените от пострадалия травми, с констатациите в трите протокола за оглед на местопроизшествие.

Правилна е преценката на първия съд, че втората от двете допълнителни експертизи, извършени от инж. М. Я., всъщност представлява повторна експертиза, тъй като нейното заключение отговаря на същите въпроси, които били поставени на вещото лице инж. Т. И. от първата назначена по делото автотехническа експертиза. Предвид отписването на инж. Т. И. от Списъка на специалистите, утвърдени за вещи лица, били назначени двете допълнителни автотехнически експертизи, чиито заключения са били изготвени от вещото лице инж. Я..

След проведен внимателен анализ и съпоставка на двете заключения, изготвени съответно от инж. И. и инж. Я., първоинстанционният съд правилно установил, че между тях няма съществена разлика относно механизма на произшествието, причините за допускането му и действията, които водачът е следвало да предприеме за избягването му. Правилна е също преценката на съда, че двете експертни заключения се различават съществено само по въпросите относно скоростта на двиЖ.е на мотоциклета преди и по време на настъпване на пътнотранспортното произшествие, както и относно мястото, на което пострадалият Р. И. е паднал от мотоциклета. С основание първата инстанция се е доверила на заключението на повторната експертиза на инж. Я., тъй като същото е изготвено въз основа на всички събрани по делото доказателства и най-вече при отчитане и констатациите, направени по време на двата допълнителни огледа на местопроизшествието.

Според заключението на повторната автотехническа експертиза от

11.11.2022 г. /т. 3, л. 393-408 от ДП/, изготвено от инж. Я., скоростта на процесния мотоциклет преди ПТП е била 20 км/ч, а скоростта на мотоциклета в момента, в който той паднал на асфалта, е била 27 км/ч. Съобразявайки скоростта на двиЖ.е на тялото на пътувалия на задната седалка на мотоциклета Р. И. в момента на падане, равняваща се на скоростта на двиЖ.е на мотоциклета в момента на падане около 5,6 м/сек. и разстоянието, на което се е придвижило тялото на пострадалия от мястото на падане до мястото, където се е спряло след падането /до петното от кръв на асфалта/, експертът приел, че мястото на падане на тялото на Р. И. от мотоциклета е на 13 метра след Ориентира / по дължина на платното за двиЖ.е / и на около 4,5 метра вляво от десния край на платното за двиЖ.е /по ширината на платното за двиЖ.е /. Отчитайки началото на протривните следи, констатирани при огледа на местопроизшествието, вещото лице определило мястото на падането на мотоциклета с мотоциклетиста на 17 метра след ориентира по дължината на платното за двиЖ.е и на 7,20 метра вляво от десния край на платното за двиЖ.е. Описвайки механизма на ПТП, експертът отбелязал, че произшествието е възникнало на прав участък, като мотоциклетът се е движил със скорост около 20 км/ч, но в един момент мотоциклетистът предприел каскада „двиЖ.е на мотоциклета само на задно колело“, като увеличил скоростта на двиЖ.е на 27 км/ч и успял да вдигне предното колело на мотоциклета, но не успял да го задържи в това полож.е, при което предното колело се повдигнало прекалено високо, мотоциклетът се превъртял и паднал надясно на асфалта. Според вещото лице при това завъртане на мотоциклета пътувалият на задната седалка Р. И. е паднал на асфалта на дясната си страна, като първият и най-силен удар при падането бил в областта на дясната страна на главата с последвал удар в дясната страна на тялото, като след удара в терена тялото се претърколило и просуркало около 2 метра до мястото, където било намерено петното кръв на асфалта. Вземайки предвид получените от пострадалия пътник Р. И. травми, експертът изложил становище, че мотоциклетът не е паднал върху тялото на пострадалия, а непосредствено след падането на тялото на пътника И. е паднал и самият мотоциклет на дясната си страна заедно с мотоциклетиста Б., при което след просуркване е оставил следи от задиране по асфалта, насочени косо надясно. При съблюдаване тази посока на следите, приел, че преди започване на каскадата мотоциклетистът е насочил двиЖ.ето на мотоциклета косо надясно. Приел също, че времевият интервал от началото на каскадата до падането на мотоциклета на асфалта е бил около една минута. Вещото лице инж. Я. посочил следните причини за допускането на ПТП: липсата на квалификация, умения и опит за управление на процесното моторно превозно средство; управление на моторното превозно средство след наличие на алкохол в организма над 0.5 промила; предприемане извършване на каскада с пътник на задната седалка на мотоциклета на място, където каскади, нерегламентирани състезания, гонки и други атрактивни действия са забранени. Вещото лице е категорично в извода си, че в конкретната ситуация единствената възможност

за предотвратяване на произшествието е била водачът да не предприема управлението на мотоциклета след употреба на алкохол и при липса на квалификация за управление на МПС от съответната категория - „А“.

В експертното заключение от 17.09.2022 г. вещото лице инж. Я. е посочил, че повдигането и двиЖ.ето на мотоциклет само на задно колело е трудна и високорискова „каскада“, която изисква голям опит при управление на мотоциклет и продължително обучение за това. Отбелязал, че при двиЖ.е по общинската или републиканската пътна и улична мрежа мотоциклетът следва да се използва единствено за превоз на пътници. Изтъкнал, че използването на мотоциклети за атракции, каскади, състезания и други подобни дейности се осъществява при специални мерки за обезопасяване на терена, по който се извършват, като при тези дейности е недопустимо на мотоциклета да има втори човек /т. 3, л. 375-384 от ДП/.

Двете инстанции се довериха изцяло на обсъдените заключения на „допълнителната“ автотехническа експертиза на вещото лице инж. Я.. Установените чрез него релевантни за спора обстоятелства – скорост на двиЖ.е на процесния мотоциклет преди ПТП и в момента на повдигането му на задното колело, мястото на падане на пострадалия пътник, загубата на напречна устойчивост, мястото на падане на мотоциклета заедно с мотоциклетиста, техническите причини за настъпилото ПТП и условията за неговото предотвратяване – са излож. в обстоятелствената част на обвинителния акт и съответно признати от подсъдимия по реда на чл.371, т.2 от НПК.

Въззивната инстанция, както и първата такава, кредитира изцяло неоспореното заключение на съдебномедицинската експертиза на труп №92/2018 г. на пострадалия Р. И., изготвено от д-р К. Я.. Това заключение, основавайки се на огледа на трупа и аутопсионните находки, установява нараняванията на пострадалия, техния вид, локализация, механизъм на получаването им и медико-биологичните им характеристики. Съгласно коментираното заключение, вследствие на претърпяното ПТП, пострадалият, като пътник без каска, изпаднал от задната седалка на мотоциклет, е получил тежка черепно-мозъчна травма – размачкване на мозъка, охлузвания по крайниците и тялото вляво, кръвонасядания по лицето. Съдебният лекар приел, че непосредствена причина за смъртта на Р. И. била несъвместимата с живота черепно-мозъчна травма, причинена от тежък /с голяма кинетична енергия/ удар в лявата и дясната страна на черепа, както е при падане. Вещото лице д-р Я. посочил, че при падането от мотоциклета пострадалият безспорно е бил без поставена каска или с неправилно поставена каска - незакопчана.

Съдилищата се довериха и на заключението на съдебномедицинската експертиза № 641/2018 г., в което изрично е отразено, че получената от пострадалия Р. И. черепно-мозъчна травма е в пряка причинна връзка с възникналото пътнотранспортно произшествие – падане с мотоциклет с

последващи удари на главата в терена.

Въззивният съд обсъди прилож.те по делото като писмени доказателствени средства протоколи: протокол за оглед на местопроизшествие от 17.05.2018 г., протокол за допълнителен оглед на местопроизшествие от 12.11.2019 г., протокол за допълнителен оглед на местопроизшествие от 27.07.2022 г. Огледните протоколи са валидни, подписани са от всички присъстващи на съответния оглед лица без възраж.я и забележки относно начина на осъществяване на огледа, както и относно направените при него констатации, описани, фотографирани и иззети предмети. Предвид съставянето на протоколите в съответствие с императивите на НПК и липсата на възраж.я срещу тях, съдебните инстанции прецениха коментираните действия по разследване за законосъобразно извършени, а отразените в протоколите обстоятелства – като обективни и достоверни.

Въззивната инстанция, както и първата такава, цени множеството документи, прилож. като писмени доказателства по делото, които по-горе бяха подробно цитирани.

Справката за съдимост установява, че с присъда №173 от 03.07.2014 г., в сила от 19.07.2014 г., по НОХД №1009/2014г. на Районен съд – Пазарджик подс. Б. е бил признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343в, ал.2 вр. ал.1 вр. чл.26, ал.1 вр. чл.63, ал.1, т.4 от НК, за което на основание чл.78а, ал.6 от НК е бил освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание обществено порицание. Справката установява още, че с одобрено от съда споразумение №40 от 16.02.2015 г. по НОХД №2264/2014 г. на Районен съд – Пазарджик подс. Б. е бил признат за виновен в извършване на престъпление по чл.343в, ал.2 вр. ал.1 от НК, за което при условията на чл.55, ал.1, т.2, б. „б“ от НК му е било наложено наказание пробация.

Приложената по делото справка за нарушител/водач установява, че подс. Б. е правоспособен водач на МПС от 20.11.2014 г. с придобити категории „В“ и „М“. Според справката срещу подс. Б. са били издадени общо 15 наказателни постановления и 6 фиша за допуснати от него различни нарушения на правилата за движ.е по пътищата. Видно от справката, седем от наказателните постановления са били издадени в периода от 10.08.2012 г. до 08.04.2014 г., т. е. още преди подсъдимият да е бил получил свидетелство за управление на МПС, като налож.те с тези постановления глоби не са платени, а преобладаващите нарушения съставляват управляване на МПС без притежаване на правоспособност за това. Глобите, налож. на подс. Б. след получаване на свидетелство за управление на МПС, са платени. Справката установява още, че с наказателно постановление № 17-1030-007520/13.11.2017 г., влязло в сила на 11.12.2017 г., подс. Б. е бил санкциониран за допуснато нарушение по чл.150а от ЗДП – управление на МПС без за притежава свидетелство, валидно за съответната категория МПС, за което на основание чл.177, ал.1, т.2, пр.1 от ЗДП му е било наложено административно наказание глоба от 150 лева, тоест само пет месеца преди

извършване на инкриминираното деяние подсъдимият е бил допуснал идентично нарушение - на правилото за двиЖ.е по чл.150а от ЗДП.

Акт за установяване на административно нарушение с бланка № 518764 установява, че на подс. Б. е бил съставен акт за допуснато нарушение на правилото за двиЖ.е по чл.150а от ЗДП – управление на МПС - мотоциклет, марка „Хонда“, модел „ЦБР 600 Ф4“, категория „L3e“, с рег. № ** **** **, без да притежава свидетелство, валидно за управление на тази категория МПС, като подсъдимият подписал акта без възраЖ.я.

Акт за установяване на административно нарушение с бланка № 518765 установява, че на подс. Б. е бил съставен акт за допуснато нарушение на правилото за двиЖ.е по чл.5, ал.3, т.1 от ЗДП - управление на МПС - мотоциклет, марка „Хонда“, модел „ЦБР 600 Ф4“, категория „L3e“ след употреба на алкохол и с концентрация на алкохол от 0,92 промила, като подсъдимият подписал акта без възраЖ.я.

Заповед за прилагане на принудителна административна мярка №18-0304-000281 от 17.05.2018 г. установява, че с нея на подс. Б. е наложена принудителна административна мярка „временно отнемане на свидетелството за управление на МПС“ до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 18 месеца.

- ПрилоЖ.ят талон за медицинско изследване № 0000737/ 17.05.2018 г. установява, че мл. автоконтрольор Д. Д. е издал този талон за изследване кръвна проба, взета от водача Б., в който документ подсъдимият саморъчно отбелязал, че приема показанията на техническото средство и се подписал.

Справка изх. № МЗ-ТР-3338-001/19.06.2019 г. на Община Несебър установява, че главната алея пред дискотека „Вижън“ е основната транспортна артерия в к. к. „Слънчев бряг“, като двиЖ.ето по нея е двупосочно с преобладаващ режим на скоростта съгласно чл.21 от ЗДП – 50 км/ч. Според справката общината не е въвеждала ограничения за двиЖ.е на отделни МПС по алеята, в това число и за мотоциклети.

Писмо-отговор, рег. №396 от 19.02.2024 г. на Началник на РСИН – Пазарджик при ОСИН – Пловдив удостоверява, че подс. Б. е изтърпял наложеното му по НОХД №2264/2014 г. на Районен съд – Пазарджик наказание проба в периода от 06.04.2015г. до 06.10.2015г.

Препис-извлечение от акт за смърт на пострадалия Р. С. И. удостоверява, че смъртта му е настъпила на 23.05.2018г.

Удостоверението за наследници на Р. С. И. установява, че частните обвинители М. Р. К. и С. Х. И. са негови родители и наследници.

Характеристиката на Б. Б., изготвена от приятелката му И. С. Б., го представя като добър, трудолюбив и отзивчив човек.

Приемайки, че съдържащите се в делото документи са събрани и приобщени по предвидения в НПК ред, между тях не са налице противоречия, относими са към предмета на спора и доизясняват обстоятелствата от

значение за разкриване на обективната истина, двете съдебни инстанции им се довериха, тълкуваха ги с оглед тяхното действително съдържание и ги ползваха при извеждане на фактическите и правни изводи по висящия спор.

Съдилищата цениха като годни веществени доказателствени средства прилож.те по делото фотоснимки, подредени в два фотоалбума - към протокола за оглед на местопроизшествие от 17.05.2018 г. и към протокола за допълнителен оглед на местопроизшествие от 12.11.2019 г., тъй като снимките са били направени в хода на образувания наказателен процес от специалист – технически помощник, участвал като такъв по време на посочените действия по разследване, а НПК не предписва други специални изисквания за изготвянето на фотоснимките.

Направеният от въззивния съд и изложен по-горе всеобхватен, пълен и задълбочен анализ на всички събрани по делото доказателствени източници, който категорично подкрепя приетите за установени от двете съдебни инстанции факти и обстоятелства, налага извод за обоснованост на атакуваната осъдителна присъда, както и за доказателствена обезпеченост на самопризнанието на подсъдимия по чл.371, т.2 от НПК. Въззивната инстанция не разполага с процесуална възможност да допуска и събира допълнителни доказателства и да реши делото въз основа на друга фактическа обстановка, различна от описаната в обвинителния акт и да приема нови фактически полож.я, несъвместими с признатите факти, както е указано в т.8.2 от Тълкувателно решение №1 от 06.04.2009г. по т.д. №1/2008г. на ОСНК на ВКС.

Въз основа на приетата за установена и напълно изяснена фактическа обстановка първоинстанционният съд е направил законосъобразен правен извод, към който се присъединява и въззивният – подсъдимият с деянието си е осъществил от обективна и субективна страна престъпния състав на чл.343, ал.3, б. „б“, предл. първо, вр. с чл. 342, ал.1 от НК, тъй като при управление на МПС – мотоциклет, марка „Хонда“, модел „ЦБР 600 Ф4“, категория „L3e“, с рег. № ** **** **, без да има необходимата правоспособност - категория „А“ и в пияно състояние – с концентрация от 0.92 промила алкохол в кръвта, е нарушил правилата за движ.е - чл.20, ал.1 и чл.137е от ЗДП и по непредпазливост е причинил смъртта на пострадалия Р. С. И..

Правилно и в съответствие с наличния доказателствен материал първата инстанция е заключила, че подсъдимият с активно и съзнателно поведение, при управление на процесния мотоциклет, марка „Хонда“, е нарушил правилото за движ.е по чл.20, ал.1 от ЗДП, което задължава водача да контролира непрекъснато превозното средство. Категорично установено е по делото, че разгледаното ПТП е настъпило след като подс. Б. повдигнал предното колело на управлявания от него мотоциклет, но не успял да го задържи в това полож.е, при което предното колело се повдигнало прекалено високо, мотоциклетът се превъртял и паднал надясно на асфалта, като една секунда преди това паднал возещият се на задната седалка пътник Р. И..

Несъмнено доказано е, че основната техническа причина за настъпилото произшествие е загубата на управление на мотоциклета от страна на водача му Б. поради прекомерното повдигане на предното колело на двуколесното превозно средство. Неовладяването на мотоциклета в случая не се дължи на техническа повреда. Въззивният съд възприема изложеното становище на първата инстанция, основано на неоспорените заключения на „допълнителната“ автотехническа експертиза, че причините за настъпване на ПТП се състоят в липсата на правоспособност, умения и опит за управление на процесното моторно превозно средство, управлението на моторното превозно средство след употребата на алкохол с концентрация в кръвта над 0.5 промила и незнанието на правилата за изпълнение на каскада. При съвкупната даденост на тези фактори водачът Б. не е успял да запази контрол върху процесния мотоциклет след повдигане на предното му колело и именно загубата на управление е станала една от основните причини за настъпилото пътнотранспортно произшествие.

Безспорно доказано е също, че водачът Б. е допуснал превоз на пътник на задната седалка на мотоциклета без поставена на главата защитна каска, като по този начин е нарушил правилото за двиЖ.е по чл.137е от ЗДП. Обосновано и при съобразяване заключението на съдебномедицинската експертиза, според което при падането от мотоциклета пострадалият е бил без поставена каска или с неправилно поставена каска /незакопчана/, поради което е получена несъвместима с живота черепно-мозъчна травма, причинена от падането с последващи удари на главата в терена, първоинстанционният съд е приел, че при носенето на защитна каска ударите в главата не биха били с такава сила и вредоносният резултат не би настъпил.

При безпротиворечиво установените и напълно изяснени фактически констатации, излож. по-горе и признати от подсъдимия, логично следва заключението, че подс. Б. като водач на МПС е допуснал нарушение на правилата за двиЖ.е по чл.20, ал.1 и чл.137е от ЗДП, като между тези нарушения на правилата за двиЖ.е и настъпилия вредоносен резултат – смъртта на пострадалия Р. И. съществува пряка и непосредствена причинно - следствена връзка. Именно вследствие на разгледаното ПТП, настъпило по вина на водача на мотоциклета марка „Хонда“ - подс. Б., на пътника на задната седалка Р. И. са били причинени травматични увреждания, детайлно описани по-горе, които са били несъвместими с живота и като последица от тях по-късно е настъпила смъртта на жертвата.

Обсъждайки причините за настъпване на разгледаното ПТП и за реализиране на съставомерните общественоопасни последици, въззивната инстанция, идентично с първата, прие, че е налице съпричиняване на настъпилия вредоносен резултат от страната на пострадалия Р. И.. Макар и с по-малък интензитет, приносят на пострадалия в причиняването на резултата е категорично установен. Р. И. е пътувал на задната седалка на мотоциклета, без да използва защитна каска. По този начин той е допуснал само едно нарушение на правилата за двиЖ.е – това по чл.137е от ЗДП. Тази разпоредба

задължава както водачите, така и пътниците на мотоциклети да използват защитни каски. Използването на такава каска има за предназначение да предпази водача и пътника на мотоциклета от въздействието на евентуални ударни сили и да предотврати възможни тежки увреждания на главата при удар. В случая поставената защитна каска на водача Б. е изпълнила напълно своите функции, като е запазила главата на падналия на асфалта водач от тежки увреди. Обратно, липсата на поставена защитна каска върху главата на пострадалия пътник И. е допринесла в значителна степен за тежестта на настъпилата черепно-мозъчна травма при падането на тялото на пътя и удрянето на главата върху твърдото асфалтово покритие, като именно тежката черепно-мозъчна травма е причинила смъртта на пътника И.. Иначе казано, допуснатото от пострадалия нарушение по чл.137е от ЗДП се намира в причинно-следствена връзка със съставомерния резултат.

Законосъобразен е изводът на първия съд за извършено от подс. Б. престъпление по по-тежко наказуемия състав на чл.343, ал.3, предл.5, б. „б“, предл.1 от НК - „без да има необходимата правоспособност“. Категорично установено е, че подсъдимият не е придобил права на водач на МПС от категория „А“, към която се отнася процесният мотоциклет, марка „Хонда“, модел „ЦБР 600 Ф4“, категория „L3e“ и никога не е притежавал свидетелство за управление на МПС от посочената категория. В деня на извършване на деянието подсъдимият не е имал необходимата правоспособност за водач на МПС от категория „А и следователно не е имал правото да управлява процесния мотоциклет, марка „Хонда“, с който е причинил катастрофата. Както загубата на контрол върху управлението от водача Б. мотоциклет, така и липсата на притежавана от него необходима и съответна правоспособност са допринесли за настъпване на ПТП.

Законосъобразно е също решението на първата инстанция за наличието на квалифициращия елемент, предвиден в чл.343, ал.3, предл.1, б.„б“, предл.1 от НК. Подсъдимият е управлявал процесния мотоциклет в пияно състояние, тъй като концентрацията на алкохол в организма му в оня момент е била над 0,5 промила и по-конкретно 0,92 промила, т. е. надвишаваща близо два пъти предписаната в закона за съставомерност на деянието, и е била установена по надлежен ред – чрез техническо средство алкотест „Дрегер 7410+“, с фабр. № ARYF 0325. Този несъмнен факт обуславя наличието на квалифициращия признак „пияно състояние“.

Освен коментираните обективни признаци на разгледаното деяние, първостепенният съд правилно е приел, че в случая е налице и субективният елемент на престъплението по чл.343 от НК – непредпазливост. Поведението на подсъдимия е било виновно. Той е извършил деянието по непредпазливост, изразила се в самонадеяност, тъй като не е целял пряко настъпването на престъпния резултат, но е имал представи за обстоятелствата, визирани от обективните признаци на състава на престъплението, и по-специално относно общественотоопасните последици, чието причиняване се е очертавало като възможност. Подсъдимият е

съзнавал, че управлява мотоциклета след употреба на алкохол, т. е. в пияно състояние, с пътник на задната седалка, който е бил без защитна каска. Знаел е, че няма необходимата правоспособност за управление на мотоциклета, още по-малко е бил обучаван за извършване на каскада, при това на място, което не е било обезопасено. Въпреки това подсъдимият е имал субективната увереност, че общественотоопасните последици няма да настъпят. Същият е управлявал моторни превозни средства, без да е бил правоспособен водач, още от непълнолетието си, което му е позволило лекомислено да поеме риск с убеждението, че ще избегне възможния вредоносен резултат.

В пълно съответствие със закона, с константната съдебна практика и наличните доказателства е решението на първостепенния съд, че в казуса подс. Б. не е допуснал нарушение и на правилото за двиЖ.е по чл.5, ал.1, т.1 от ЗДП. Тази разпоредба е обща и съдържа обща формулировка на задълЖ.ето на всеки водач на пътно превозно средство с поведението си да не създава опасности и пречки за двиЖ.ето, да не поставя в опасност живота и здравето на хората и да не причинява имуществени вреди. Въпросната разпоредба се отнася към правните норми на чл.20, ал.1 и чл.137е от ЗДП, подробно коментирани по-горе като нарушени от подсъдимия правила за двиЖ.е, като общо към специални правила и едновременното им прилож.е е недопустимо. След като в случая смъртта на пострадалия е настъпила вследствие нарушените от подсъдимия правила на чл.20, ал.1 и чл.137е от ЗДП, то наказателната му отговорност не следва да бъде ангажирана и за несъобразяване с общото правило на чл.5, ал.1, т.1 от ЗДП.

Водим от всичко по-горе изложено, въззивният съд прие, че атакуваната присъда е законосъобразна. Същата е постановена в пълно съответствие с разпоредбите на чл.343, ал.3, б. „б“, предл. първо, от НК, чл.11, ал.3, предл.2 от НК, чл.20, ал.1 и чл.137е от ЗДП. Изпълнени са предписанията на тези законови норми за ангажиране наказателната отговорност на подсъдимия за коментираното престъпление по транспорта с цитираната правна характеристика и липсват предпоставките, визирани в чл.304 от НПК, за оправдаването му.

Въззивната инстанция, изпълнявайки задълЖ.ето си за цялостна служебна проверка на обжалваната присъда и съобразявайки оплакванията на повереника на частните обвинители и на защитника на подсъдимия за несправедливост на акта в частта му относно наложеното на подс. Б. наказание лишаване от свобода, осъществи прецизен съдебен контрол и намери, че наложеното наказание лишаване от свобода е справедливо, респективно както искането за увеличение размера на наказанието, така и искането за неговото намаляване са неоснователни.

Доколкото индивидуализацията на наказанието е основен принцип при налагането му, то съдът е длъжен да го съобрази с индивидуалните особености на конкретния случай. Обстоятелствата, които следва да бъдат взети предвид са тези, които определят конкретната тежест на извършеното

престъпление и характеризират личността на дееца. Те обуславят по-голяма или по-малка степен на обществена опасност на извършеното, както и необходимостта от повече или по-малко интензивно въздействие на наказателна репресия върху извършителя с оглед постигане целите на специалната и генералната превенции. Важно е също във връзка с определянето на наказанието да се посочи установеното в съдебната практика принципно разбиране, че при индивидуализацията на наказанието не може да се прилага механичен, формален подход при преценката на смекчаващите и отегчаващите обстоятелства, тъй като не става въпрос за математически величини, а за различни фактически констатации, които следва да бъдат съотнесени към конкретната степен на обществена опасност на деянието и дееца.

Съобразявайки горните принципни полож.я, въззивният съд прие, че в случая при индивидуализацията на наказанието лишаване от свобода първата инстанция е съблюдала приложимата за казуса разпоредба на чл.343, ал.3, б.„б“, предл.1 от НК, нормите на чл.36 и чл.54 от НК, както и тази на чл.58а от НК, към която препраща чл.373, ал.2 от НПК. В съответствие с последния цитиран законов текст, първоинстанционният съд правилно е определил на подсъдимия наказание при условията на чл.58а, ал.1 от НК, обосновано приемайки, че спрямо него не са налице нито многобройни, нито изключителни смекчаващи отговорността обстоятелства, които да изискват налагане на наказание в хипотезата на чл.58а, ал.4 вр. чл.55 от НК, / ако последната е по-благоприятна за дееца в сравнение с тази на чл.58а, ал.1 от НК/. Налице е обаче самопризнание на подсъдимия относно обстоятелствата, излож. в обвинителния акт, което се подкрепя от доказателствата, събрани в досъдебното производство. Поради това и в съгласие с изискванията на чл.58а, ал.1 от НК вр. чл.373, ал.2 от НПК, съдът законосъобразно е определил на дееца наказание лишаване от свобода, каквото е предвидено в приложимия законов текст на чл.343, ал.3, б. „б“, предл.1 от НК в параметрите от три до петнадесет години.

Решавайки въпроса за наказанието на подсъдимия, следва да се съобрази, че престъпленията по транспорта с причинена смърт поначало са такива с висока степен на обществена опасност и укоримост, предвид обществените отношения – предмет на защита, които са свързани най-вече с опазване здравето и живота на хората при управление на МПС, както и предвид постоянно нарастващия им брой в страната, включително и в района на Бургаска област. Тази опасност е законодателно отчетена с предвидените за въпросните престъпления високи наказания в санкционната част на съответните специални разпоредби от Особената част на НК.

Въззивният съд, установявайки, че първата инстанция се е въздържала да посочи изрично своята оценка за степента на обществена опасност на конкретното престъпление по транспорта, прие, че съобразно механизма на разгледаното ПТП и причините за него, броя, вида и тежестта на допуснатите от водача Б. нарушения на правилата за движ.е и тяхната значимост, липсата

на допълнителни несъставомерни последици, несъмнен принос на пострадалия в съпричиняването на вредоносния резултат, намери, че въпросното деяние не разкрива никаква специфика, неговата обществена опасност не се различава съществено от типичните случаи на непредпазливи транспортни престъпления от настоящия вид, поради което прие, че степента му на обществена опасност е в рамките на характерната за коментирания вид противообществени деяния.

На следващо място, въззивната инстанция възприе мнението на първата, че личността на подс. Б. разкрива известна степен на обществена опасност, която не може да се определи като ниска. Правилно в негативен аспект относно личността на подсъдимия са оценени допуснатите от него множество разнообразни нарушения на правилата за движ.е и налож.те му за тях санкции, които го характеризират като недисциплиниран водач на МПС.

Обсъждайки наказанието на подсъдимия, въззивният съд взе предвид подбудите и причините за извършване на престъплението, състоящи се в незачитане на изискването за управление на МПС, за което е придобита съответна правоспособност, както и в negliжиране на основното правило за движ.е по пътищата, каквото е това на чл.20, ал.1 от ЗДП, регламентиращо изискването за непрекъснат контрол от водача върху управляваното превозно средство и имащо приоритетно значение за безопасността на движ.ето.

Коментирайки обстоятелствата, значими за размера на наказанието, първоинстанционният съд обоснова е приел превес на смекчаващите вината обстоятелства. Правилно е съобразил като смекчаващи отговорността фактори младата възраст на подсъдимия – на 22 години към инкриминираната дата, чистото му съдебно минало поради настъпилата реабилитация по право на основание чл.88а, ал.1 вр.чл.82, ал.1, т.5 от НК за предходното му осъждане, трудовата му ангажираност, направеното още на местопроизшествието пред полицейските служители признание на авторството си относно настъпилото ПТП, изразеното пред съдилищата искрено съжаление и дълбоко разкаяние за стореното, недвусмислено показаното критично отношение към проявата си, както и допуснатото от пострадалия нарушение на правилото за движ.е по чл.137е от ЗДП, съпричинило тежкия вредоносен резултат.

Правилно съдът не е отчел като смекчаващо отговорността обстоятелство оказването на помощ на пострадалия от страна на подсъдимия. В процесния обвинителен акт липсва излож.е на факти, които да указват на активни действия на подс. Б., чрез които той да е оказал на пострадалия Р. И. необходима помощ, насочена субективно и обективно към запазване на здравето му или спасяване на живота му. Събраните в хода на досъдебното производство доказателства не установяват категорично, че подсъдимият се е притекъл на помощ на пострадалия Р. И., нито установяват какви конкретни действия той е реализирал в тази насока. Липсват доказателства в подкрепа на твърденията на защитника, че подсъдимият е помогнал за качването на

пострадалия в линейката и че след това е посетил Спешния център в МБАЛ „Бургас“ АД, за да се информира за състоянието му. В хода на проведеното съкратено съдебно следствие не са били направени искания за събиране на доказателства, установяващи, извършването на конкретни действия от подсъдимия за оказване помощ на пострадалия, поради което твърдяното поведение на подсъдимия, насочено към оказване помощ на пострадалия, не е доказано и не може да се цени като смекчаващо вината обстоятелство.

Също правилно не е ценено като смекчаващо отговорността обстоятелство направеното от подсъдимия волеизявление по реда на чл.372, ал.1 вр. чл.371, т.2 от НПК, с което признал фактите по обвинителния акт, тъй като тези самопризнания са били преценени и съобразени като необходимо условие за прилагане на особената процедура на съкратено съдебно следствие по чл.371, т.2 от НПК. Повторното отчитане на самопризнанията като смекчаващо обстоятелство, изискващо по-леко наказание, е недопустимо, защото това противоречи на принципите за справедливост и съответност между наказание и престъпление по чл.35, ал.3 от НК.

Съдебната практика приема, че самопризнанието може да се третира като смекчаващо обстоятелство и да обоснове допълнително занижаване на наказанието, само ако то е спомогнало своевременно и съществено за разкриване на престъпното посегателство и неговия автор още на досъдебното производство. В настоящия случай обаче това не е така. Съдържанието на показанията, които Б. Б. е дал в качеството му на свидетел десетина дни след пътния инцидент - на 28.05.2018г. /т.1, л.13 от ДП/, не са имали съществено значение за разкриване механизма на произшествието и причините за настъпването му, тъй като на разпита свид. Б. не е съобщил, че е управлявал процесния мотоциклет на задна гума. Същевременно към посочената дата е бил извършен оглед на местопроизшествието, разпитан бил свидетелят – очевидец Р. С., извършена била аутопсия на трупа на пострадалия Р. И., а след няколко дни били разпитани и другите двама свидетели – очевидци Д. Д. и П. Т.. Разпитан в качеството му на обвиняем, Б. не е отрекъл, че е бил водач на процесния мотоциклет по време на пътния инцидент, но е заявил, че не е управлявал мотора на задна гума, тоест отрекъл е възможния механизъм на ПТП. След като разследващите органи са могли своевременно да разкрият механизма на извършване на престъплението и неговия автор, без за това да са били необходими признанията на обв. Б., то последните не следва да бъдат ценени като смекчаващо отговорността му обстоятелство.

В обхвата на смекчаващите вината обстоятелства следва да се включи и продължителния период от време, изминал от извършване на престъплението и до постановяване на осъдителния съдебен акт в първата инстанция – пет години, при това по дело, което не се отличава с фактическа и правна сложност, а подсъдимият не е допринесъл за неразумния срок на производството със собственото си процесуално поведение.

Към категорията на отегчаващите отговорността обстоятелства по

смисъла на чл.54, ал.2 от НК, аргументиращи завишаване на наложеното наказание, първоинстанционният съд правилно е отнесъл конкретно отчетеното количество алкохол в организма на подсъдимия – 0,92 промила, надвишаващо близо два пъти необходимото за констатацията „пияно състояние“ на водача. В същата негативна за подсъдимия насока съдът правилно е съобразил наличието на два квалифициращи елемента – „пияно състояние“ и „без необходимата правоспособност“, обосноваващи правна характеристика на престъплението по по-тежко наказуемия състав на чл.343, ал.3, б. „б“ от НК, въпреки че за съставомерност по този текст е необходимо и достатъчно установяването само на един от предвидените в закона квалифициращи признаци.

Въззивната инстанция се присъедини към разбирането на първата, че в случая е налице отегчаващо вината обстоятелство, изразяващо се в множество и разнообразни допуснати от подсъдимия като водач на МПС нарушения на правилата за движ.е и налоЖ.те му за тях административни наказания глоби в различни размери. Сподели напълно становището, че не всички налоЖ. на подсъдимия административни санкции по ЗДП следва да се включат в обхвата на отегчаващите отговорността обстоятелства и да се ценят като такива при определяне размера на наказанието. Този извод е обоснован и законосъобразен, защото при анализа на допуснатите от подс. Б. голям брой нарушения по ЗДП през сравнително краткия му стаж като шофьор, от 20.11.2014 г. до 17.05.2018 г., т. е. три години и шест месеца към инкриминираната дата, се установява, че за първите три от тях, допуснати през 2015 г. и 2016 г., негативните за нарушителя Б. последици от административно-наказателната отговорност са отпаднали с изтичането на съответен давностен срок, определен в съгласие със задължителните указания, дадени в Тълкувателно решение №2 от 28.02.2018г. на ОСНК на ВКС, т. 7 и т.8, и Тълкувателно постановление №1 от 27.02.2015г. на ОСНК на ВКС и ОСС на Втора колегия на ВАС, а именно: едногодишен срок от изплащането на глобите. Значителен е обаче броят на допуснатите от подс. Б. нарушения на правилата за движ.е по пътищата, за които не е погасена административнонаказателната му отговорност. Те са общо 11 нарушения, реализирани са в кратък период от време – от 16.09.2017 г. до 29.12.2017г., т. е. за три месеца и половина, като за тях водачът Б. е бил санкциониран с общо пет влезли в сила наказателни постановления, налагащи му общо 11 глоби в общ размер на сумата 360 лева. С основание първоинстанционният съд е отчел като най-значимо и с най-голяма тежест при индивидуализацията на наказателната отговорност на подсъдимия допуснатото от него идентично с това по настоящото дело нарушение по чл.150а от ЗДП – управление на МПС без да притежава свидетелство за управление, валидно за съответната категория, за което е бил санкциониран съгласно чл.177, ал.1, т.2, пр.1 от ЗДП с налагане на глоба от 150 лева с наказателно постановление, влязло в сила на 11.12.2017 г., тоест само пет месеца преди разглежданото престъпление. При излож.те в мотивите към присъдата и в настоящото решение несъмнени

данни верен е изводът, че подс. Б. е недисциплиниран водач, склонен към чести нарушения на правилата за движение и създаващ опасност на пътя.

Съвкупността от отегчаващи обстоятелства следва да се допълни с предприятия от подсъдимия опит да укрие процесния мотоциклет чрез преместването му от местопроизшествието зад близката сграда на дискотека „Вижън“ и по този начин да прикрие факта на причиняване на ПТП именно с това превозно средство, за чието управление не притежавал правоспособност.

Като отегчаващи обстоятелства не следва обаче да се съобразяват факти, свързани с процесуалното поведение на обвиняемия/подсъдимия, каквито са непризнаването на вината или недаването на достоверни обяснения, тъй като това е недопустимо. Конкретното поведение на обвиняемия/подсъдимия в хода на наказателното производство е израз на правото му на защита, гарантирано от процесуалния закон. Затова и даването на неверни обяснения от обвиняемия Б. не може да се интерпретира в негова вреда и да утежнява наказателноправното му положение.

Неоснователен е доводът на защитника на подсъдимия, че голямата продължителност на водения наказателен процес и неговото забавяне, за които подсъдимият няма вина, следва да се приемат като изключително смекчаващо вината обстоятелство при индивидуализацията на наказанието.

Вярно е, че прекомерната продължителност на наказателното производство и приключването му в нера разумен срок съгласно практиката на ЕСПЧ по прилож.ето на чл.6 § 1 от ЕКПЧОС предполага необходимост от прилож.ето на ефективен компенсаторен механизъм за поправянето на нарушението, каквато мярка е възможността наказанието на подсъдимото лице да бъде намалено. За начина и вида на компенсацията, чрез намаляване размера на наказанията, както практиката на ЕСПЧ, така и трайната съдебна практика на върховната съдебна инстанция е последователна и еднопосочна. При всички случаи констатацията за допуснато нарушение на правото на разглеждане на делото в разумен срок се преценява като смекчаващо обстоятелство със съответната тежест и значение в зависимост от конкретния срок на забавата и причините за допускането ѝ. При прилагане на механизма за компенсация, изводим от решението по делото „Д. и Хамънов срещу България“, достатъчно е да се извърши намаляване на наказанието, което се следва за осъществено престъпление, като това намаляване се прави по преценка на съда, при липса на задълж.е намаляването на санкцията да бъде реализирано при предварително определени параметри. Механизмът за компенсация по цитираното дело на ЕСПЧ не налага на националните съдилища императивно да намаляват наказанията на подсъдимите като компенсация за нера разумен дълъг срок на наказателното производство, а изисква излагане на мотивирано становище от решаващите съдебни инстанции за наличието или липсата на предпоставки за определяне на такава компенсация, съобразено с обществения интерес и засегнатите права на обвиняемото /подсъдимото лице в случай на неоправдано забавяне на

процеса. Самият компенсаторен механизъм не представлява самостоятелно основание за определяне на наказание под най-ниския предел на предвидената в българския наказателен закон санкция. В случая продължителността на наказателното производство от пет години и десет месеца, макар и да е значителна, не следва да се цени като прекомерна и не придобива изключителен характер, обосноваващ прилож.ето на чл.55 от НК. Наред с това, следва да се подчертае, че самото привличане на подс. Б. като обвиняем е станало значително по-късно – на 24.06.2021 г. /т.3, л.289 от ДП/, от който момент той е започнал да търпи ограниченията и неблагоприятните последици, произтичащи от това процесуално качество, поради което и преценката дали продължителността на наказателното производство съответства на изискванията на ЕКПЧОС следва да се извършва съобразно този момент. Освен това, предвид спецификата и тежестта на конкретното деяние, най-лекото предвидено в приложимия закон наказание от три години лишаване от свобода, не се явява несъразмерно тежко на извършеното. Отчитайки ниската степен на засягане на правата на подс. Б. поради недългия период на процесуалното му качество на обвиняем и подсъдим и взетата спрямо него най-лека мярка за неотклонение – „подписка“ за сравнително кратко време – от 24.06.2021 г. до 12.12.2022 г., въззивният съд заключи, че индивидуализацията на наказанието на подсъдимия не следва да се осъществи при снизходителните предписания на чл.55, ал.1, т.1 от НК. Отсъстват кумулативните предпоставки на тази разпоредба, обуславящи налагане на наказание под фиксирания в закона минимален размер. При съобразяване на възприетия от ЕСПЧ механизъм за компенсация и при неговото правилно прилож.е в случая съвкупната преценка на относимите към наказателната отговорност на подсъдимия обстоятелства изисква за извършеното престъпление да се определи наказание лишаване от свобода в съгласие с чл.54 от НК в размер, който да е близък до минималния предвиден в чл.343, ал.3, б. „б“, предл.1 от НК, а именно четири години и шест месеца лишаване от свобода.

Водим от гореизложеното настоящият въззивен състав прие, че първата инстанция е съобщила принципите за законоустановеност и индивидуализация на санкцията, отчела е всички налични по делото факти, значими за наказанието и съблюдавайки целите на специалната и генералната превенция, правилно е преценила, че за разгледаното престъпление на подсъдимия следва да се наложи наказание лишаване от свобода при съществен превес на смекчаващите вината обстоятелства, в размер, който се доближава до минималния визиран в приложимата норма на чл.343, ал.3, б. „б“, предл.1 от НК, а именно четири години и шест месеца лишаване от свобода.

В съответствие със задължителните изисквания на чл.58а, ал.1 от НК и математически правилно окръжният съд е намалил определеното наказание лишаване от свобода с една трета, като след редукцията е наложил на подсъдимия наказание от три години месеца лишаване от свобода. Този

метод за определяне на наказанието в случая се налага поради разглеждане на спора по особената процедура на съкратеното съдебно следствие, регламентирана в Глава 27 от НПК и по-конкретно по реда на чл.371, т.2 от НПК. А в такава хипотеза, ако самопризнанието на подсъдимия се подкрепя от доказателствата на досъдебното производство и съдът постанови осъдителна присъда, по повод определяне на наказанието текстът на чл.373, ал.2 от НПК изрично препраща към чл.58а от НК. С оглед на това, въззивният състав прие, че наложеното наказание лишаване от свобода с посочения по-горе размер е правилно определено, съответно е на регламентите на цитираните законови норми и не е явно несправедливо. Същото ще способства за поправителното въздействие спрямо подсъдимия и ще ограничи максимално вероятността в бъдеще да извърши други противообществени прояви.

Неправилно е да се коригира наложеното наказание от три години лишаване от свобода, като се увеличи неговия размер до максималния предвиден в закона, както претендират частните обвинители и техният повереник, нито до средния визиран размер, както пледира представителят на въззивната прокуратура, тъй като подобно наказание ще бъде израз на необоснована и безполезна строгост към подсъдимия, с нищо в повече не би допринесло за поправянето и превъзпитанието на дееца, нито би засилило възпиращия ефект на санкцията върху другите членове на обществото. Важно е да се отбележи, че в случая индивидуализацията на наказанието лишаване от свобода в размер, близък до минималния предвиден в приложимия закон, не противоречи на целите на генералната превенция, които се намират в диалектическа връзка с целите на личната превенция и се реализират чрез нея, без да са в непреодолима конкуренция помежду си. Не може да се приеме, че конкретно наложеното наказание лишаване от свобода не съответства на постоянно увеличаващия се брой на престъпленията по транспорта с тежки общественоопасни последици, изразяващи се в загиването на много хора по пътищата на страната ни и няма да допринесе за намаляването на подобни прояви. В принципен план следва да се изтъкне, че не може със сигурност да се очаква наказанието, чиято строгост надхвърля необходимото за поправяне на дееца, ще въздейства по-силно възпитателно и предупредително върху останалите членове на обществото и ще насърчи общественото съзнание към положителни промени чрез примера на продължителна изолация в затвора. Не трябва да се забравя, че идеята за санкцията като формално възмездие и назидание е чужда на българската наказателна система. Само справедливо по вид, размер и начин на изтърпяване наказание може да изпълни и превантивната функция на наказателната репресия.

В заключение и като намери наложеното наказание за правилно определено, за съобразено с целите на специалната и генералната превенция, а също и за справедливо, въззивната инстанция счита, че не са налице предпоставките на чл.337, ал.1, т.1 и ал.2, т.1 от НПК за изменяване на

проверяваната присъда чрез намаляване или увеличаване размера на наложеното наказание лишаване от свобода.

Въззивният съд обстойно се занима с оплакването на защитника на подсъдимия за незаконосъобразност на присъдата в частта ѝ, с която е постановено подсъдимият да изтърпи ефективно наложеното му наказание три години лишаване от свобода и стигна до заключението, че този довод е неоснователен. Вярно е, че в случая формално са налице условията на чл.66 ал.1 от НК за отлагане изпълнението на наложеното наказание – същото е лишаване от свобода за срок от три години и подсъдимият досега не е осъждан на лишаване от свобода за престъпление от общ характер. Независимо от това въззивният съд сподели становището на първоинстанционния, че институтът на условното осъждане няма да може да се приложи успешно спрямо подсъдимия и поради това последният не следва да се освобождава от изтърпяване на въпросното наказание. Трудовата ангажираност на подс. Б., неговото чисто съдебно минало, относително младата му възраст, предполагаща възможност за корекция и превъзпитание, не са достатъчни за да се направи положителен извод за законосъобразно и резултатно прилагане на условното осъждане спрямо него. Въззивната инстанция намира, че с оглед конкретно проявеното от подсъдимия особено дръзко поведение на пътя, изразило се в предприетата високорискова каскада „двиЖ.е на мотоциклета само на задно колело“, която е предопределила настъпването на ПТП и тежкия вредоносен резултат, целите на специалната превенция могат да бъдат успешно реализирани само чрез ефективно изтърпяване на наказанието лишаване от свобода. В тази насока следва да се отчете изключителната укоримост на настоящото деяние предвид факта, че подсъдимият е съзнавал, че е бил употребил алкохол и не е притежавал необходимата правоспособност да управлява процесния мотоциклет, но въпреки това е предприел управлението му, при това без да осигури защитна каска за пътника Р. И.. Така проявената от подсъдимия крайна безразсъдност при управлението на процесния мотоциклет налага по-голямо интензивно въздействие върху него с оглед постигане целите на специалната превенция.

Изтъкнатите по-горе особености на конкретното престъпление и на подсъдимия като деец указват, че неговото поправяне и превъзпитание не може да се постигне без изолацията му от обществото. С оглед на това, решавайки въпроса за изпълнението на наложеното на подс. Б. наказание лишаване от свобода, въззивният съд сподели решението на първия, че това наказание следва да бъде изтърпяно ефективно, защото само така спрямо извършителя ще се въздейства ефикасно и може успешно да се очаква положителен резултат на корекция в поведението му. Посредством реалното изпълнение на определеното наказание лишаване от свобода ще се предотврати оформянето на тенденция към неправомерно поведение на пътя у подсъдимия и същевременно ще се прекъсне създалата се обществена търпимост към непредпазливите престъпления по транспорта, както и нагласата у водачите на МПС, в случай на причинена смърт на пътя, да бъдат

санкционирани с леки наказания и да очакват снизходителност и условно осъждане. По тези съображ.я въззивната инстанция счете, че макар и в случая да са налице формалните предпоставки на чл.66 от НК за освобождаване от изтърпяване на въпросното наказание лишаване от свобода, същото не следва да се отлага. За постигане целите на наказанието и най-вече за поправянето и превъзпитанието на подсъдимия е наложително той да изтърпи реално наказанието си. Едновременно с това ще се изпълни и целта на генералната превенция - ще се въздейства предупредително-възпиращо спрямо останалите членове на обществото, склонни към нарушения на правилата за двиЖ.е и дръзко поведение на пътя, на които не следва да се внушава безнаказаност за непредпазливо транспортно престъпление с причинена смърт. Така мотивиран, въззивният съд прие, че подс. Б. следва да изтърпи ефективно наложеното му наказание от три години лишаване от свобода.

С атакуваната присъда първостепенният съд се е произнесъл и по въпроса за първоначалния режим за изтърпяване на наложеното на подс. Б. наказание лишаване от свобода. Съобразявайки нормата на чл.57, ал.1, т.3 от ЗИНЗС, правилно е постановил наложеното наказание лишаване от свобода да се изтърпи от подсъдимия при първоначален общ режим, тъй като такъв е предвиден за извършителите на непредпазливи престъпления.

Изпълнявайки задълЖ.ето си по чл.314, ал.1 от НПК за цялостен служебен контрол върху правилността на обжалваната присъда и проверявайки нейната справедливост, въззивната инстанция обсъди размера на наложеното наказание лишаване от право да се управлява МПС за срок от три години и шест месеца и намери, че то не е явно несправедливо като занижено, както заяви прокурорът. В случая е приложима разпоредбата на чл.343г от НК, която предписва като кумулативно, наред с лишаването от свобода и наказание лишаване от право да се управлява МПС при извършване на определени престъпления по транспорта, включително и на престъпление по чл.343, ал.3, б.„б“, предл.1 от НК, каквото е настоящото.

Тълкувайки в тясна връзка разпоредбите на чл.37, ал.1, т.6 и т.7 и чл.49 от НК и съобразявайки задължителната съдебна практика по прилож.ето им, установена с Постановление №1/17.01.1983г. на Пленума на ВС и Тълкувателно решение №61/1980г. на ОСНК на ВС, а също и константната съдебна практика на ВКС, се приема, че наказанията лишаване от права, когато се налагат заедно с наказанието лишаване от свобода, не могат да са за срок по-малък от срока на лишаването от свобода. Аргумент в подкрепа на този извод е и обстоятелството, че срокът на лишаването от права по чл.37, т.6 и т.7 от НК започва да тече от влизане в сила на присъдата, но осъденият не може да се ползва от правата, от които е лишен, преди да е изтърпял наказанието лишаване от свобода.

Първостепенният съд, в съответствие с правната норма на чл.343г от НК и при съобразяване цитираните тълкувателни актове на върховната

инстанция, е наложил на подсъдимия наказание лишаване от право на управление на МПС за срок от три години и шест месеца. Размерът на това наказание е съобразен с обичайната степен на обществена опасност на конкретното транспортно престъпление, с относително високата степен на опасност на подсъдимия като водач на МПС, с налож.те му предходни административни санкции за допуснати от него множество нарушения на правилата за движ.е, със смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства, коментирани по-горе. Освен това, при индивидуализиране срока на въпросното наказание окръжният съд е съблюдавал разпоредбата на чл.49, ал.2 от НК и определеният размер на това наказание – три години и шест месеца не надминава установения в цитираната правна норма максимум от три години над срока на наложеното наказание лишаване от свобода. С оглед на изложеното, въззивният съд намери обсъденото наказание лишаване от права за определено в унисон с цитираните по-горе законови текстове, за прецизно отмерено с оглед на всички индивидуализиращи отговорността обстоятелства, за съобразено с целите на специалната и генералната превенция и за справедливо.

В отговор на искането на прокурора от въззивната прокуратура да се увеличи размера на наложеното наказание лишаване от право да се управлява МПС на шест години, следва да се отбележи, че в случая тази претенция е неудовлетворяема поради липсата на предписаните с нормата на чл.337, ал.2, т.1 от НПК изисквания. Срещу първоинстанционната присъда не е подаден въззивен протест от прокурора, с който да се претендира завишаване срока на въпросното наказание лишаване от права, а подадената от повереника на частните обвинители въззивна жалба е насочена единствено срещу размера на наложеното наказание лишаване от свобода, като се претендира неговото увеличение до фиксирания в закона максимум. При установеното отсъствие на законовите предпоставки за завишаване размера на наложеното наказание лишаване от право да се управлява МПС и при съблюдаване принципа за неутежняване полож.ето на жалбоподателя подсъдим въззивната инстанция не следва да изменя атакуваната присъда в заявления от прокурора аспект.

В унисон с нормата на чл.59, ал.4 от НК първоинстанционният съд е приспаднал от наложеното наказание лишаване от право да се управлява МПС времето, през което подсъдимият е бил лишен по административен ред от възможността да упражнява това свое право.

Съблюдавайки нормата на чл.189, ал.3 от НПК, първият съд правилно е осъдил признатия за виновен в извършване на разгледаното престъпление Б. Б. да заплати на ОД на МВР – Бургас сумата 1629,23 лева, представляваща направени от държавата в хода на досъдебното производство разноски.

Изпълнявайки задълж.ето си по чл.314, ал.1 от НПК, въззивната инстанция провери изцяло атакувания съдебен акт и установи, че липсват пороците, визирани в чл.335 от НПК, които да са били допуснати по делото от първоинстанционния съд или от органите на досъдебното производство и

които да съставляват основания за отмяна на обжалваната присъда и връщане на делото за ново разглеждане.

Мотивиран от всичко по-горе изложено, въззивният съд направи извода, че първоинстанционната присъда във всичките ѝ части е законосъобразна, обоснована и справедлива, постановена е при липса на процесуални нарушения, поради което отсъстват регламентирани в НПК недостатъци, които да изискват отменяване или изменяване на съдебния акт. С оглед на това и на основание чл.338 от НПК, атакуваната присъда следва да се потвърди изцяло.

Повереникът на частните обвинители М. Р. К. и С. Х. И. претендира да бъде присъдено в полза на адв. Н. Д. адвокатско възнаграждение за осъщественото безплатно процесуално представителство на частните обвинители в хода на въззивното производство. Видно от представения пред въззивната инстанция договор за правна помощ и съдействие / л.73 от ВНОХД №9/2024г. на АС – Бургас /, частните обвинители М. К. и С. И. не са заплатили адвокатски хонорар, а процесуалното им представителство от професионален адвокат им е било предоставено безплатно. С оглед изхода на делото пред настоящата инстанция подс. Б. следва да бъде осъден да заплати на адв. Н. Д. сумата 4500 лева / 2 x 2250 лева /, представляваща адвокатско възнаграждение за осъщественото безплатно процесуално представителство на двамата частни обвинители пред въззивната инстанция, определено по реда на чл.38, ал.2 вр. ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата вр. чл.13, ал.4, вр. ал.1, т.4 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Ръководен от излож.те съображ.я, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда №24 от 09.05.2023 год. по НОХД №329/2023г. на Бургаския окръжен съд.

ОСЪЖДА подс. Б. В. Б. да заплати на адв. Н. Н. Д. от Адвокатска колегия - Шумен сумата 4500 / четири хиляди и петстотин / лева, представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатно адвокатска помощ и съдействие на частните обвинители М. Р. К. и С. Х. И. във въззивното производство.

Решението подлежи на касационно обжалване и протестиране пред ВКС на Република България в петнадесетдневен срок от съобщаването на страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____